

ELS NOIS DE HIDDEN VALLEY ROAD

Robert Kolker és periodista. Ha estat finalista del National Magazine Award i ha obtingut el premi Frank Guggenheim a l'excel·lència en periodisme sobre justícia penal. Ha publicat articles de manera regular a capçaleres com *The New York Times*, *Wired*, *O, the Oprah Magazine*, *The Marshall Project*, *Bloomberg Businessweek* i a la revista *New York Magazine*. És autor del llibre *Lost Girls*, que va ser escollit com un dels títols a destacar pel *New York Times* l'any 2013, i del qual es va fer una adaptació cinematogràfica. *Els nois de Hidden Valley Road* va ser triat com un dels llibres de l'any pel *New York Times*, *Washington Post*, *Wall Street Journal*, *Slate*, *NPR*, *Boston Globe* i *New York Post*, i el llibre de l'any per la revista *People*. Els textos de Robert Kolker destaquen per la seva profunditat, sensibilitat social i determinació, i han colpit milers de lectors d'arreu dels Estats Units d'Amèrica.

Marc Rubió (Barcelona, 1968) viu a Sabadell i és llicenciat en Filologia Catalana per la Universitat de Barcelona. Va treballar com a corrector per a diverses editorials i a la secció de català d'*El Periódico* fins que va decidir dedicar-se exclusivament a la traducció de l'anglès de novel·les i assajos. Entre d'altres, ha girat al català obres d'autors com Paul Auster, George Orwell, John le Carré, Salman Rushdie, Maggie O'Farrell, George Steiner i Yuval Noah Harari.

Oprah Winfrey — «*Els nois de Hidden Valley Road* és una extraordinària narració d'investigació científica i saga familiar, i posa llum sobre un tema que a molts ens toca de prop: la salut mental. Robert Kolker ens introdueix al món de la família Galvin d'una manera molt íntima. Llegir la seva història ens mostra com els secrets i les disfuncions es podreixen, i com en última instància les famílies sobreviuen i ho pateixen.»

Sam Dolnick, *The New York Times Book Review* — «Kolker explica la seva història amb molta compassió, s'endinsa en els deliris i hospitalitzacions de cada germà mentre narra la cerca d'ajuda de la família, cada cop més urgent. Però *Els nois de Hidden Valley Road* és molt més que literatura sobre la desesperació. Kolker és un escriptor molt hàbil, i sap donar vida a cada membre de la família.»

Hamilton Cain, *Minneapolis Star Tribune* — «Valent-se d'arxius i d'extenses entrevistes amb els Galvin supervivents, Kolker ens ofereix un relat inigualable. *Els nois de Hidden Valley Road* està destinat a convertir-se en un clàssic de la no-ficció literària.»

Kate Saunders, *The Times* — «Robert Kolker explica la increïble història dels Galvin, amb molta humanitat i, admirablement, sense caure en el sensacionalisme. Kolker és un gran escriptor i un periodista d'investigació de primer nivell. Aquest llibre inoblidable ajudarà a entendre millor un trastorn terrorífic.»

David Grann — «*Els nois de Hidden Valley Road* ho té tot: intriga científica, investigació meticulosa, revelacions sorprenents, i per sobre de tot: un profund sentit d'humanitat. És un llibre excepcional que es pot llegir una vegada i una altra.»

Time — «A mitjans dels setanta, sis dels dotze fills de la família Galvin van ser diagnosticats amb esquizofrènia. Kolker rastreja el patiment de la família a *Els nois de Hidden Valley Road*, que se centra en com es va estudiar els Galvin per ajudar a entendre millor la malaltia. Tot i que bona part de la història està empeltada de tragèdia (abús, violència, mort), la veu de Kolker es manté empàtica a mesura que equilibra entre trencar el silenci darrere l'esquizofrènia i descriure els devastadors detalls d'una família en unes circumstàncies inimaginables.»

Kirkus Reviews — «Fascinant i inquietant... Kolker ressegueix de manera hàbil les teories psiquiàtriques, químiques i biològiques proposades per explicar l'esquizofrènia i els diferents tractaments imposats a cada un dels germans. El més commovedor és el retrat que fa de l'impacte de la malaltia sobre els fills que no la pateixen, la descripció d'una atmosfera emocional opressiva i els secrets de la família... Un retrat d'una profunditat i empatia sorprenents.»

Robert Kolker

ELS NOIS DE HIDDEN VALLEY ROAD

Dins del cap d'una família americana

Traducció de l'anglès de Marc Rubió

ASTROLABI, 10

EDICIONS DEL PERISCOPI

*Hidden Valley Road:
Inside the Mind of an American Family*
© Robert Kolker, 2020

Primera edició: setembre del 2022

- © de la traducció: Marc Rubió, 2022
- © de la fotografia de coberta: Air Force photo, 1961 / John Fontana, 2020
- © de la fotografia de l'autor: Jeff Zorabedian
- © de les imatges interiors:
 - © de la imatge de la pàgina 168: Robert Moorman
 - © de totes les altres fotografies que apareixen en aquesta edició:
Lindsay Galvin Rauch i Margaret Galvin Johnson

© d'aquesta edició: Edicions del Periscopi SLU, 2022

Publicat per Edicions del Periscopi SLU
info@periscopi.cat
Web: www.periscopi.cat
Facebook: www.facebook.com/Periscopi
Twitter: twitter.com/Ed_Periscopi
Instagram: [@edicions_del_periscopi](https://www.instagram.com/edicions_del_periscopi)

Impressió: Romanyà Valls, Capellades

Imprès a Catalunya — *Printed in Catalonia*

Edició a càrrec d'Aniol Rafel, Andrea Rovira i Marta Rubirola
Maquetació i disseny d'interiors: Tono Cristòfol
Correcció: Rudolf Ortega, Òscar Lozano i Marta Vilaró
Disseny de la col·lecció: Tono Cristòfol

Aquest llibre s'ha imprès amb un paper offset cru de noranta grams i ha estat compaginat amb la tipografia Caslon Pro en cos 11,5.

Dipòsit legal: B 12947-2022
ISBN: 978-84-19332-00-4

Tots els drets reservats. Queda rigorosament prohibida, sense l'autorització escrita dels titulars del copyright, sota les sancions establertes per la llei, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic, i la distribució d'exemplars mitjançant el lloguer o préstec públics.

Amb el suport del Departament de Cultura

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Sumari

Pròleg	15	Primera part	29
La família Galvin	27	Segona part	213
		Tercera part	445
		<i>Agraïments</i>	485
		<i>Notes i bibliografia</i>	491
		<i>Índex</i>	515

A la Judy i el Jon

La manera més clara de demostrar fortalesa
és mantenir-se fidel a una família.

ANNE TYLER

Pròleg

1972

Colorado Springs, Colorado

Dos germans, un noi i una nena, surten junts per la porta de la cuina de casa seva, que dona a la terrassa i el jardí del darrere. Formen una parella estranya. El Donald Galvin té vint-i-set anys, els ulls enfonsats, el cap completament rapat, una barba que comença a mostrar senyals d'una deixadesa bíblica. La Mary Galvin té set anys, és la meitat d'alta que ell i té els cabells rossos com un fil d'or i un nas petit i rodó.

La família Galvin viu a Woodmen Valley, una gran extensió de boscos i terres de conreu enclavada entre les muntanyes abruptes i els altiplans de pedra sorrenca del centre de Colorado. El jardí fa l'olor fresca dels pins i de la terra. A prop del pati, els joncs i els gaigs blaus van i venen disparats sobre la rocalla, on la mascota de la família, un astor que es diu Atholl, vigila des d'una gàbia que el seu pare va construir fa anys. Amb la nena al capdavant, els germans voregen la gàbia i puguen cap a un turonet caminant sobre unes roques cobertes de líquens que tots dos se saben de memòria.

Entre la Mary i el Donald hi ha deu germans més: en total els germans Galvin són dotze; al pare li agrada dir en to de broma

que són prou colla per formar un equip de futbol americà. Els altres han trobat excuses per ser com més lluny del Donald millor. Els que no són prou grans per haver marxat de casa han anat a jugar a hoquei, o a futbol, o a beisbol. La germana de la Mary, la Margaret —l'única altra noia, que és immediatament anterior a la Mary—, deu ser a cals veïns, amb les germanes Skarke, o al final del carrer, a cals Shoptaugh. Però la Mary, que encara fa segon de primària, al sortir d'escola sovint no té on anar si no és a casa, i no té ningú que la cuidi tret del Donald.

El Donald la desconcerta en tots sentits, començant pel cap rapat i la seva peça de roba preferida: un llençol de color marró vermellós que es posa com si fos un monjo. A vegades, completa aquest conjunt amb un arc i una fletxa de plàstic amb què havien jugat els seus germans petits. Faci el temps que faci, el Donald volta pel barri vestit d'aquesta manera, un quilòmetre rere l'altre, tot el dia, fins que arriba la nit: enfila Hidden Valley Road, el carrer sense asfaltar, passa per davant del convent i la granja de Woodmen Valley i recorre els vorals i les mitjanes de les carreteres. Sovint fa una parada al recinte de l'Acadèmia de les Forces Aèries dels Estats Units, on havia treballat el seu pare, i on molta gent ara fa veure que no el reconeix. I, més a prop de casa, el Donald es planta com un sentinella davant dels nens que juguen al pati de l'escola de primària i els anuncia amb el seu deix suau, gairebé irlandès, que és el nou mestre. Només s'atura quan el director li demana que se'n vagi. En aquests moments, la Mary, que forma part dels alumnes de segon, lamenta més que mai que el seu món sigui tan petit que tothom sàpiga que és germana del Donald.

La mare de la Mary té molta pràctica a riure per superar moments i fer com si no tinguessin res d'estrany. Reaccionar de qualsevol altra manera seria el mateix que admetre que no té cap control real sobre la situació, que no entén el que passa a casa seva i que encara sap menys com aturar-ho. La Mary, al

seu torn, no té més remei que evitar qualsevol reacció davant del Donald. S'adona de l'atenció amb què ara tant la seva mare com el seu pare es fixen en tots els fills per detectar senyals d'alerta: en el Peter i la seva rebellia, en el Brian i les seves drogues, en el Richard, a qui expulsen de l'escola cada dos per tres, en el Jim, que no para de barallar-se, en el Michael, que desapareix constantment del mapa. La Mary sap que si es queixa, plora o mostra qualsevol emoció, donarà a entendre que potser a ella també li passa alguna cosa.

I el cas és que els dies que la Mary veu el Donald amb aquest llençol són millors que alguns altres. A vegades, al sortir d'escola, torna a casa i es troba el Donald immers en una activitat que només entén ell, com ara treure tots i cadascun dels mobles de la casa al jardí del darrere, o abocar sal a l'aquari i enverinar els peixos. Altres vegades se'l troba al lavabo, vomitant els medicaments que pren: Stelazine, i Thorazine, i Haldol, i Prolixin, i Artane. Altres vegades se'l troba assegut al bell mig de la sala d'estar, en silenci, completament nu. A vegades hi ha la policia, que la mare ha avisat després que esclatessin les hostilitats entre el Donald i un o més dels seus germans.

Però, la major part de les vegades, el Donald està embrancat en assumptes religiosos. Explica que sant Ignasi li va atorgar un títol de «teologia i exercicis espirituals», es passa bona part del dia i de moltes nits recitant a plena veu el credo dels apòstols i el pàrenostre i una llista de collita pròpia que ell anomena l'Orde Sagrat dels Sacerdots, la lògica de la qual només coneix ell: «D. O. M., benedictins, jesuïtes, Orde del Sagrat Cor, Immaculada Concepció, Maria, Maria Immaculada, Pares Oblats, Família May, Frares Predicadors, l'Esperit Sant, franciscans conventuals, Déu Únic, Sant i Universal, apòstòlics, trapencs...».

Per a la Mary les pregàries són com una aixeta que no para de rajar. «Prou!», li crida, però el Donald no en té mai prou i gairebé no s'atura ni per respirar. Ella veu el que fa com un retret

a tota la seva família, però sobretot al pare, un catòlic devot. La Mary idolatra el seu pare. L'idolatre tots els germans Galvin, fins i tot el Donald, abans que es posés malalt. Quan la Mary veu que el pare entra i surt de casa quan vol, li fa enveja. Pensa en la sensació de control que li deu donar al pare tenir tanta feina. Prou feina per tocar el dos.

El que la Mary troba més insuportable és la manera que té el seu germà de singularitzar-la, no perquè ell sigui cruel, sinó perquè ho fa amb amabilitat, fins i tot amb tendresa. El seu nom sencer és Mary Christine, i el Donald ha decidit que ella és la sagrada verge Maria, la mare de Crist. «No ho soc!» La Mary plora i plora. Té tota la sensació que li pren el pèl. No seria la primera vegada que un dels seus germans intenta burlar-se'n. Però el Donald ho diu d'una manera tan inequívocament seriosa —amb un fervor tan reverencial—, que la Mary no pot fer altra cosa que enfadar-se encara més. El Donald l'ha convertit en l'objecte exaltat de les seves pregàries, i així l'ha fet entrar en el seu món, que és l'últim lloc on la Mary voldria ser.

La idea que se li acudeix a la Mary, la solució al problema del Donald, és una resposta directa a la ràbia que sent. S'inspira en els pèplums èpics que la seva mare mira a vegades a la televisió. La idea comença quan ella li diu: «Pugem al turó». El Donald accepta; per la verge sagrada, el que sigui. A continuació la Mary li proposa de construir un gronxador a la branca d'un arbre. «Emportem-nos una corda», diu. El Donald obeeix. Finalment, un cop dalt del turó, la Mary tria un arbre, un dels molts pins alts que hi ha, i diu al Donald que li agradaria lligar-lo al tronc. El Donald diu que sí. I li dona la corda.

Encara que la Mary revelés el seu pla al Donald —cremar-lo a la foguera, com als heretges de les pel·lícules—, és dubtós que el noi reaccionés. Està massa ocupat resant. Es posa ben dret contra el tronc, immers en el seu flux de paraules, mentre la Mary va donant voltes a l'arbre amb la corda a la mà, tibant-la

amb força, fins que creu que el seu germà no se'n podrà alliberar. El Donald no oposa cap resistència.

La Mary es diu a si mateixa que ningú el trobarà a faltar quan no hi sigui, i que ningú sospitarà mai d'ella. Va a buscar llenya i torna carregada de branques i branquillons, que deixa caure als peus descalços del seu germà.

El Donald està preparat. Si la Mary és realment qui ell insisteix a dir que és, difícilment s'hi pot negar. Es mostra tranquil, pacient, tendre.

L'adora, a la Mary.

Però, aquest dia, la Mary s'ho pren seriosament només fins a cert punt. No té llumins, no té manera de fer foc. I el que passa, sobretot, és que ella no és com el seu germà. Ella toca de peus a terra, té el cap ben plantat en el món real. Si més no, la Mary està decidida a demostrar-ho, no només a la seva mare, sinó a ella mateixa.

Per tant, renuncia al seu pla. Deixa el Donald sol al turó. El seu germà es queda allà dalt, envoltat de mosques i pulsatilles, dret al seu lloc, i resa durant una bona estona. Prou estona perquè la Mary tingui una mica de temps per a ella sola, però no prou perquè arribi el moment que el Donald torni a baixar.

Ara, quan hi pensa, ella és capaç de somriure. «A la Margaret i a mi ens fa riure», diu. «No sé si la gent ho trobaria tan divertit.»

En una freda tarda d'hivern del 2017 —quan han passat quaranta-cinc anys, tota una vida, des d'aquell dia al turó—, la dona que temps enrere es deia Mary Galvin aparca el totterreny en un pàrquing de Point of the Pines, una residència assistida situada a Colorado Springs, i entra a l'edifici per veure el germà a qui aquell dia s'havia plantejat cremar viu. Ara aquesta dona ha arribat a la cinquantena i té els mateixos ulls brillants, però de més gran ha optat per un nom de pila diferent: Lindsay,

un nom que va triar tan bon punt va marxar de casa; l'intent d'una noia decidida a trencar amb el passat i convertir-se en una altra persona.

La Lindsay viu a sis hores amb cotxe, als afores de Telluride, Colorado. Té el seu propi negoci, dedicat a organitzar actes corporatius, i treballa tant com treballava sempre el seu pare; ha de travessar mig estat des de casa fins a Denver, on se celebren la majoria dels actes que organitza, i també per anar a Colorado Springs, on pot atendre el Donald i altres membres de la seva família. El seu marit, el Rick, porta l'escola de monitors d'esquí de Telluride, i tenen un fill i una filla adolescents, un a l'institut i l'altra a la universitat. Qualsevol que conegui la Lindsay ara no acostuma a veure res més que la seva seguretat plàcida, el seu somriure distès. Després d'anys de pràctica, té una gran habilitat per fer veure que tot és completament normal, fins i tot quan és ben bé el contrari. Només un comentari aspre i punyent de tant en tant suggereix que hi ha alguna cosa més, una mena de melancolia immutable que bull a foc lent sota la superfície.

El Donald l'espera a la sala d'estar del primer pis. Vestit de manera informal, amb una camisa Oxford arrugada per fora d'unes bermudes, el seu germà gran, que ja passa dels setanta anys, té un aspecte estranyament distingit, amb cabells blancs a les temples, un clotet a la barbeta i unes celles negres i poblades. Li haurien pogut donar un paper en una pel·lícula de gàngsters, si la seva veu no fos tan delicada i el seu port, tan encarcarat. «Encara li queda un cert caminar feixuc a causa del Thorazine», diu la Kriss Prado, gerent de la residència. Ara el Donald pren clozapina, un fàrmac psicotròpic que és com una mena d'últim recurs, ja que té un alt índex d'eficàcia i, alhora, un alt risc d'efectes secundaris extrems: miocarditis, baix recompte de glòbuls blancs, fins i tot convulsions. Una de les conseqüències de sobreviure a l'esquizofrènia durant cinquanta anys és que, tard o d'hora, el remei es torna tan nociu com la malaltia.

Tan bon punt veu arribar la seva germana, el Donald s'aixeca, disposat a marxar. En general, quan el visita la Lindsay, és per portar-lo a veure algú altre de la família. Mentre li fa un somriure cordial, la Lindsay li diu que avui no aniran enlloc: que ha vingut per veure com es troba i per parlar amb els seus metges. El Donald també somriu, lleugerament, i es torna a asseure. Ningú de la família el va a veure allà, tret d'ella.

La Lindsay ha tingut dècades per intentar explicar-se la seva infància i, en molts sentits, continua intentant-ho. De moment, ha après que la clau per entendre l'esquizofrènia és que, malgrat un segle de recerca, aquesta clau és encara molt esmunyedissa. Hi ha tot un ventall de símptomes, la malaltia es presenta de diverses maneres: allucinacions, deliris, veus, estupors semblants al coma. També hi ha senyals específics, com ara la incapacitat per entendre els recursos retòrics més bàsics. Els psiquiatres parlen d'una «disminució de la capacitat associativa» i de «pensament desorganitzat». Però a qualsevol li costaria explicar a la Lindsay per què, un dia com avui, el Donald està alegre, fins i tot cofoi, mentre que un altre dia se sent frustrat i li demana que el porti a l'hospital de salut mental de Pueblo, on ha estat ingressat més d'una dotzena de vegades al llarg de cinquanta anys, i on sovint diu que li agradaria viure. Ella no té ni idea de per què, quan el porta al supermercat, el Donald sempre compra dues ampolles de detergent All per a la roba i anuncia tot content: «Aquest és el millor gel de dutxa de la història!». O per què, gairebé cinquanta anys després, encara recita aquella lletania religiosa: «benedictins, jesuïtes, Orde del Sagrat Cor...». O per què, des de fa gairebé aquests mateixos cinquanta anys, el Donald afirma de manera constant i indefectible que ell és, de fet, fill d'un pop.

Potser el més espantós de l'esquizofrènia —i el que la diferencia més d'altres malalties del cervell, com l'autisme o l'Alzheimer, que tendeixen a diluir i esvaïr els trets de personalitat més

identificables d'una persona— és que pot ser d'una emotivitat enorme. Els símptomes no atenuen res, més aviat ho amplifiquen tot. Són ensordidors, aclaparadors per a l'individu i aterridors per als qui l'estimen: és impossible que cap persona propera sigui capaç de processar-los intel·lectualment. Per a una família, l'esquizofrènia és, principalment, una experiència sentida, com si els fonaments de la família estiguessin permanentment inclinats en direcció al familiar malalt. Encara que només hi hagi un fill amb esquizofrènia, la lògica interna d'aquesta família canvia de dalt a baix.

Però els Galvin no han sigut mai una família normal. Durant els anys en què el Donald es convertia en el primer cas, el més visible, hi havia cinc germans Galvin més que s'ensorraven en silenci.

Hi havia el Peter, el més petit dels nois, el rebel de la família, que era maníac i violent, i que durant anys va rebutjar tota mena d'ajuda.

I el Matthew, un ceramista molt dotat que, quan no estava convençut que era Paul McCartney, creia que els seus estats d'ànim controlaven el temps atmosfèric.

I el Joseph, el més afable i colpidorament autoconscient dels nois malalts, que sentia veus, tan reals per a ell com la vida mateixa, d'un altre temps i un altre lloc.

I hi havia el díscol Jim, el segon fill, que es barallava acarnissadament amb el Donald i que després va assetjar els membres més indefensos de la família, sobretot les noies, la Mary i la Margaret.

I, finalment, el Brian, el perfecte Brian, l'estrella de rock de la família, que va mantenir en secret les seves pors més profundes, i que, en un esclat de violència inescrutable, canviaria la vida de tots ells per sempre més.

La dotzena de fills dels Galvin van abastar el període del baby boom de cap a cap. El Donald va néixer el 1945 i la Mary el 1965. El seu segle va ser el de la preponderància americana. Els pares, la Mimi i el Don, van néixer just després de la Gran Guerra, es van conèixer durant la Gran Depressió, es van casar durant la Segona Guerra Mundial i van criar els fills durant la Guerra Freda. En el seu moment més àlgid, la Mimi i el Don semblaven encarnar les millors virtuts de la seva generació: sentit de l'aventura, capacitat de treball, responsabilitat i optimisme (si alguna cosa caracteritza algú que té dotze fills, els últims en contra del consell dels metges, és l'optimisme). A mesura que la seva família creixia, van veure arribar i esvair-se moviments culturals sencers. I llavors tots els Galvin van fer la seva pròpia contribució a la cultura: es van convertir en un cas pràctic monumental de la malaltia més desconcertant de la humanitat.

Sis dels nois Galvin es van posar malalts en un moment en què s'entenien tan poques coses sobre l'esquizofrènia, i en què hi havia tantes teories enfrontades, que l'esforç per trobar-hi una explicació va entenebrir completament les seves vides. Van viure les èpoques de l'internament dels pacients i la teràpia de xoc, els debats sobre la psicoteràpia versus la medicació, la recerca impossible de marcadors genètics associats a la malaltia i els profunds desacords sobre la causa i l'origen de la malaltia en si. No hi havia cap tret comú en la manera com tots ells van experimentar la malaltia: el Donald, el Jim, el Brian, el Joseph, el Matthew i el Peter van patir símptomes diferents, van requerir tractaments diferents, van tenir una gran varietat de diagnòstics canviants i van generar teories contradictòries sobre la naturalesa de l'esquizofrènia. Algunes d'aquestes teories podien ser especialment cruels amb els pares, a qui sovint es responsabilitzava de la malaltia, com si l'haguessin causat per alguna cosa que haguessin fet o haguessin deixat de fer. La lluita de tota aquesta família avança paral·lela a la història de la ciència de

l'esquizofrènia, una història que durant dècades va adoptar la forma d'una llarga controvèrsia no només sobre què causava la malaltia, sinó sobre què era realment.

En molts aspectes, els fills que no van patir la malaltia mental es van veure tan perjudicats com els germans. Si ja és prou difícil individualitzar-se dins de qualsevol família amb dotze fills, en aquest cas es tractava d'una família definida per unes dinàmiques sense parangó, on la malaltia mental es va convertir en norma i punt de partida de tota la resta. Per a la Lindsay, la seva germana Margaret i els seus germans John, Richard, Michael i Mark, formar part de la família Galvin va implicar tornar-se boig o veure com s'hi tornava la família, créixer en un clima de malaltia mental perpètua. Encara que no caiguessin en deliris, al·lucinacions o paranoies —encara que no arribessin a creure que algú atacava la casa, o que la CIA els perseguia, o que tenien el dimoni sota el llit—, allò era com tenir un element d'instabilitat a dins. Quant trigaria, es preguntaven, a apoderar-se també d'ells?

La Lindsay, la germana més petita, va suportar algunes de les pitjors coses que van passar: deixada a mercè del perill, ferida directament per persones que es pensava que l'estimaven. Quan era petita, l'única cosa que volia era ser una altra. Hauria pogut marxar de Colorado i tornar a començar, canviar realment de nom, assumir una nova identitat i intentar reescriure sobre el record de tot el que havia viscut. Una persona diferent hauria sortit d'allà tan aviat com hagués pogut i no hi hauria tornat mai més.

I, no obstant, la Lindsay és aquí, a Point of the Pines, per veure si el germà que temps enrere li havia fet pànic necessita una revisió cardíaca, si ha firmat tots els formularis que ha de firmar, si el metge se l'ha mirat prou. Fa el mateix amb els altres germans malalts, els que encara viuen. Al llarg de tota la visita d'avui, la Lindsay observa el Donald amb atenció mentre

deambula pels passadissos. Té por que no s'estigui cuidant prou. Vol el millor per a ell.

Malgrat tot, l'estima. Com ha pogut produir-se aquest canvi?

Les probabilitats que pugui existir una família com aquesta semblen impossibles de calcular, i encara menys el fet que s'hagi mantingut prou temps intacta perquè algú la descobrís. No hi ha hagut manera de detectar el patró genètic exacte de l'esquizofrènia; la seva existència s'anuncia, però ho fa tènueament, com unes ombres que parpellegen sobre la paret d'una cova. Durant més d'un segle, els investigadors han considerat que un dels factors de risc més importants per a l'esquizofrènia és l'heretabilitat. La paradoxa és que l'esquizofrènia no sembla que es transmeti directament de pares a fills. Els psiquiatres, els neurobiòlegs i els genetistes creien que en algun lloc hi havia d'haver un codi de la malaltia, però no l'han pogut localitzar mai. Llavors van arribar els Galvin, que, en virtut de l'impressionant nombre de casos, van oferir un grau de coneixement del procés genètic de la malaltia més gran del que ningú s'hauria pogut imaginar. Certament, cap investigador s'havia trobat mai sis germans afectats en una mateixa família: germans de sang, amb els mateixos pare i mare, la mateixa branca genètica.

A partir de la dècada dels vuitanta, la família Galvin es va convertir en objecte d'estudi dels investigadors que buscaven una clau per entendre l'esquizofrènia. El material genètic dels Galvin ha sigut analitzat pel Centre de Ciències de la Salut de la Universitat de Colorado, per l'Institut Nacional de Salut Mental i per més d'una empresa farmacèutica important. Com passa amb totes les persones sotmeses a aquesta mena de proves, la seva participació va ser sempre confidencial. Però ara, per fi, després de gairebé quatre dècades d'investigació, la contribució de la família Galvin ha quedat clara com l'aigua. Les mostres del

seu material genètic han constituït la pedra angular de la investigació que ha ajudat a desbloquejar la nostra comprensió de la malaltia. Actualment, després d'analitzar l'ADN de la família i de comparar-lo amb mostres genètiques de la població general, els investigadors estan en disposició de fer avenços significatius en el tractament, la predicció i fins i tot la prevenció de l'esquizofrènia.

Fins fa poc, els Galvin no eren en absolut conscients de fins a quin punt podien ajudar els altres, no sabien fins a quin punt la seva situació havia obert, entre alguns investigadors, unes perspectives molt prometedores. Però el que la ciència ha après d'ells és només una petita part de la seva història. Aquesta història comença amb els seus pares, la Mimi i el Don, i una vida conjunta que van emprendre amb esperança i una confiança il·limitades, fins que es va enterbolir i va caure en la tragèdia, el caos i la desesperació.

Però la història dels fills —de la Lindsay, la seva germana i els seus deu germans— va ser sempre una altra cosa. Si la seva infància va ser un reflex del mirall distorsionat del somni americà, la seva història parla del que ve després, quan aquesta imatge s'ha trencat en mil bocins.

Aquesta història parla d'unes criatures, ara ja adultes, que investiguen els misteris de la seva infància, que reconstrueixen el somni esmicolat dels seus pares i donen forma a una cosa nova.

Parla de com intenten redescobrir la humanitat dels seus germans, persones que la majoria de la gent havia decidit deixar gairebé per inútils.

Parla de com, després d'haver passat pràcticament les pitjors coses que es puguin imaginar, troben una nova manera d'entendre què significa ser una família.

La família Galvin

PARES

«DON»

DONALD WILLIAM GALVIN

Neix a Queens, Nova York,
el 16 de gener del 1924. Mor el
7 de gener del 2003.

«MIMI»

MARGARET KENYON

BLAYNEY GALVIN

Neix a Houston, Texas, el 14
de novembre del 1924. Mor
el 17 de juliol del 2017.

FILLS

DONALD KENYON GALVIN

Neix a Queens, Nova York,
el 21 de juliol del 1945. Casat
amb la Jean (divorciat).

JOHN CLARK GALVIN

Neix a Norfolk, Virgínia, el 2 de
desembre del 1949. Casat amb la
Nancy, dos fills.

JAMES GREGORY GALVIN

Neix a Brooklyn, Nova York,
el 21 de juny del 1947. Casat amb
la Kathy (divorciat), un fill.
Mor el 2 de març del 2001.

BRIAN WILLIAM GALVIN

Neix a Colorado Springs,
Colorado, el 26 d'agost del 1951.
Mor el 7 de setembre del 1973.

«MICHAEL»

ROBERT MICHAEL GALVIN

Neix a Colorado Springs,
Colorado, el 6 de juny del 1953.
Casat amb l'Adele (divorciat),
dos fills. Casat amb la Becky.

RICHARD CLARK GALVIN

Neix a West Point, Nova York,
el 15 de novembre del 1954.
Casat amb la Kathy (divorciat),
un fill. Casat amb la Renée.

JOSEPH BERNARD GALVIN

Neix a Novato, Califòrnia, el
22 d'agost del 1956. Mor el 7 de
desembre del 2009.

MARK ANDREW GALVIN

Neix a Novato, Califòrnia, el
20 d'agost del 1957. Casat amb la
Joanne (divorciat). Casat amb
la Lisa, tres fills.

MATTHEW ALLEN GALVIN

Neix a Colorado Springs,
Colorado, el 17 de desembre
del 1958.

PETER EUGENE GALVIN

Neix a Denver, Colorado,
el 15 de novembre del 1960.

**MARGARET ELIZABETH
GALVIN JOHNSON**

Neix a Colorado Springs,
Colorado, el 25 de febrer
del 1962. Casada amb el Chris
(divorciada). Casada amb el
Wylie Johnson, dues filles
(Ellie i Sally).

«LINDSAY»

**MARY CHRISTINE
GALVIN RAUCH**

Neix a Colorado Springs,
Colorado, el 5 d'octubre del
1965. Casada amb el Rick
Rauch, un fill (Jack) i una
filla (Kate).